

CRÒNICA PARLAMENTÀRIA DE CATALUNYA

Segon semestre de 2022

“Del català, parlem-ne avui per parlar-lo demà”

Roser Serra i Albert*

Resum

Recull comentat d'iniciatives parlamentàries tramitades durant el segon semestre de 2022 per controlar l'acció política i de govern, i altres tipus de procediments parlamentaris relacionats amb el multilingüisme, la llengua i la política lingüística o que fan referències al català, l'aranès i la llengua de signes en català.

Paraules clau: Catalunya; dret lingüístic; política lingüística; llengua; català; aranès; llengua de signes en català.

PARLIAMENTARY REPORT ON CATALONIA

Abstract

This article compiles parliamentary initiatives at the second half of 2022 aimed at promoting and controlling the political and governmental action, and other parliamentary proceedings related to multilingualism, language and language policy, or referring to the Catalan Language, the Aranese Language and Catalan sign language.

Keywords: Catalonia; linguistic law; language policy; language; Catalan; Aranese; Catalan sign language.

* Roser Serra i Albert, cap de l'Àrea d'Afers Parlamentaris Interdepartamentals de la Direcció General de Relacions Institucionals i amb el Parlament del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya. rserra@gencat.cat.

Citació recomanada: Serra i Albert, Roser. (2023). Crònica parlamentària de Catalunya. Segon semestre de 2022. “Del català, parlem-ne avui per parlar-lo demà”. *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*, 79, 460-472. <https://doi.org/10.58992/rld.i79.2023.3966>

Sumari

Introducció

1 Iniciatives parlamentàries d'impuls de l'acció política i de govern

1.1 Resolucions

1.2 Mocions

2 Iniciatives parlamentàries de control de l'acció política i de govern

2.1 Preguntes orals al president a respondre en el Ple

2.2 Preguntes orals al Govern a respondre en el Ple

2.3 Preguntes escrites

2.4 Sol·licituds d'informació i documentació

3 Altres iniciatives

3.1 Compareixences

3.2 Medalles d'Honor del Parlament

Introducció

Aquesta secció comenta les tramitacions parlamentàries del segon semestre de 2022 que han tractat de la llengua i la política lingüística¹ dins de l'objectiu de la revista de contribuir a la reflexió sobre l'ordenació jurídica i social de les llengües i el seu compromís amb la llengua catalana.

El període analitzat ha coincidit amb la celebració dels noranta anys d'existència del Parlament, el passat 6 de desembre, just en un moment en què l'ús del català a la cambra ha anat perdent terreny i el 30 % de les intervencions dels diputats són en castellà.² En paral·lel, el Govern ha seguit avançant en l'elaboració del Pacte nacional per la llengua i ha impulsat el foment de l'ús del català amb un pla de xoc de cent accions aprovat en una [sessió monogràfica sobre la situació del català](#).

D'aquestes accions per recuperar la centralitat de la política lingüística i per revertir la situació de l'ús social del català se n'ha parlat a bastament en seu parlamentària, i també de la prioritat per garantir la bona salut de la llengua en tots els àmbits: “Del català, parlem-ne avui per parlar-lo demà”.

Aquest treball parlamentari sobre la llengua de la crònica l'hem ordenat en tres apartats. En el primer comentem les iniciatives que tenen per finalitat impulsar l'acció política i de govern; en el segon, aquelles que el controlen i li fan retre comptes per les seves actuacions, i, per acabar, el tercer apartat recull la resta de procediments parlamentaris.

1 Iniciatives parlamentàries d'impuls de l'acció política i de govern

La direcció política del Parlament es concreta en les mocions i resolucions que aprova amb manaments polítics sota la fórmula “el Parlament insta el Govern a” fer actuacions en un determinat àmbit, també el lingüístic.

1.1 Resolucions

Amb les resolucions, el Parlament es posiciona sobre un tema i fa manaments polítics al Govern perquè desplegui actuacions que poden estar relacionades amb les llengües. Dins del període que analitza aquesta crònica s'han aprovat resolucions sobre les polítiques lingüístiques, l'aranès i la discriminació lingüística de les persones cegues catalanoparlants. Les veiem tot seguit:

[Resolució 482/XIV](#), de 30 de setembre, del Parlament de Catalunya, sobre l'orientació política general del Govern (núm. tram. 255-00006/13) (BOPC, núm. 409, 19.10.2022, p. 14).

En aquesta Resolució trobem punts propositius sobre la llengua en cinc àmbits: la justícia, el sector digital, el sector educatiu, la salut i la política lingüística. En matèria de justícia, es demana que el Govern configuri un model judicial en què la llengua pròpia sigui d'ús normal i normalitzat (punt 17.a), i, en l'àmbit digital, l'insta a impulsar una gran plataforma digital per “tenir accés normalitzat a continguts en català en l'entorn digital, una plataforma similar a les conegudes, com ara Netflix, Amazon o HBO Max, amb continguts en català per a normalitzar la llengua en aquest àmbit, on actualment és minoritària” (punt 33.f).

Respecte de l'educació, es mana al Govern garantir l'ús vehicular del català com a llengua d'aprenentatge, d'atenció a l'alumnat nouvingut, de relació amb la comunitat educativa i de projecció externa, reforçant, alhora, el marc jurídic per assegurar que el tractament de les llengües i les decisions metodològiques aplicades als aprenentatges i als processos educatius es basen només en criteris pedagògics i de millorament de la competència lingüística de l'alumnat. També es demana que continuï facilitant l'accés del personal educatiu a l'adquisició del nivell C2 de català (punt 74.h), mentre que en l'entorn universitari l'insta a avançar cap

1 La recerca sobre llengua catalana i política lingüística s'ha fet a partir de les iniciatives amb els descriptors següents: “llengua catalana”, “política lingüística” o “ús de les llengües”. També s'han cercat les iniciatives que en el títol contenen les paraules “llengua”, “catalana” o bé “lingüísti*”. El recull d'aquesta crònica està íntegrament en català, si bé les publicacions oficials del Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya (BOPC) reproduïen la llengua dels documents originals presentats al Registre del Parlament, i el Diari de Sessions del Parlament de Catalunya (DSPC) també recull la llengua en què s'han expressat els oradors quan han intervingut.

2 El català, al Parlament, ha estat durant 25 anys la llengua hegemònica, tot i que no exclusiva, perquè també s'hi parla l'aranès, el castellà i la llengua de signes. Vegeu “[El català perd terreny al Parlament: el 30 % de les intervencions ja són en castellà](#)”.

a una universitat més inclusiva per mitjà d'actuacions com el Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya, amb la col·laboració de tots els agents implicats en l'aplicació de les mesures que conté; vetllar pel compliment de les guies docents i per l'ús del català en les assignatures que s'imparteixen en aquesta llengua, i continuar reforçant els vincles entre les vint-i-dues universitats de parla catalana integrades a la Xarxa Vives (punt 79.i, 1a).

Quant a la salut, promou actuacions per "facilitar al personal sanitari l'adquisició del nivell C1 de català i fomentar-ne l'ús en les actuacions sanitàries com a llengua del país, però també com a part del procés terapèutic". I el punt 113.a insta el Govern a "elaborar un pla d'enfortiment de l'ús del català per a garantir que sigui la llengua preferent dels cossos d'emergències i seguretat i del tracte amb la ciutadania" (punt 108.f, 4a).

Finalment, és en l'àmbit de la política lingüística (punt 139) on la Resolució encarrega més tasques al Govern, que resumim tot seguit:

- 1) Consolidar i ampliar a tot el domini lingüístic el programa "Lletres a les aules", en el marc de la Declaració de Palma, per estimular i potenciar la lectura i el coneixement de la llengua, entre d'altres.
- 2) Incrementar el suport a la producció audiovisual en català a les xarxes i ampliar el catàleg de pel·lícules doblades i subtitulades en català a les plataformes digitals de continguts audiovisuals i a les sales de cinema.
- 3) Redactar i signar el Pacte nacional per la llengua amb el màxim suport parlamentari, institucional i social possible, i sol·licitar que es faci un ple monogràfic sobre llengua i redactar el pla pluriennal de política lingüística amb el treball dels propers anys.
- 4) Elaborar el pla integral per a l'occità a Aran i a Catalunya, juntament amb el Consell General d'Aran, tenint en compte la vehicularitat de l'occità en l'ensenyament a Aran.
- 5) Atendre l'increment de la demanda d'ensenyament i acreditació del català amb agents institucionals públics i privats.
- 6) Garantir l'ús del català oral i escrit en totes les administracions públiques i dur a terme accions estratègiques i transversals de política lingüística des de tots els departaments.
- 7) Dur a terme les noves actuacions que es derivin del Pla nacional del llibre i la lectura, ampliar el programa "Lletres compartides" a més territoris de parla catalana i reforçar la xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior incorporant-hi nous lectorats i càtedres de català.

La Resolució deriva del debat de política general que obre cada curs polític i marca el rumb del proper any. Com que el debat permet al president de la Generalitat defensar l'obra de govern, durant la seva intervenció es va referir a les qüestions lingüístiques en diferents moments quan va parlar de l'àmbit educatiu (escola en català), el digital (projecte Aina), la protecció de l'occità aranès a Aran; la universitat; el llenguatge jurídic català (portal Compendium.cat) i el Pla nacional per la llengua, pedra angular de la legislatura per reforçar el català. [Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 74, 27.09.2022, p. 3).

[Resolució 504/XIV](#), de 26 d'octubre, del Parlament de Catalunya, sobre les polítiques lingüístiques sobre l'aranès (núm. tram. 250-00572/13) (BOPC, núm. 432, 15.11.2022, p. 7).

En aquesta Resolució el Parlament insta el Govern a emprendre tres actuacions:

- a) Garantir el lideratge del Consell General d'Aran en les polítiques lingüístiques sobre l'aranès a Aran i enfortir el Consell de Política Lingüística de l'Occità Aranès com l'estructura de coordinació entre els governs català i aranès.
- b) Augmentar la dotació econòmica del Consell General d'Aran per desenvolupar polítiques lingüístiques de coneixement i el foment de l'aranès.

- c) Estudiar la proposició de noves polítiques actives i efectives per fomentar l'aranès a Aran, amb accions concretes destinades a les noves generacions i a la seva presència en els mitjans de comunicació i les xarxes socials.

[Resolució 556/XIV](#), de 15 de desembre, del Parlament de Catalunya, sobre la discriminació lingüística que pateixen les persones cegues catalanoparlants amb els dispositius digitals (núm. tram. 250-00844/13) (BOPC, núm. 462, de 22.12.2022, p. 70).

La Resolució demana que el Govern faci un pla interdepartamental per garantir els drets lingüístics de les persones cegues catalanoparlants i les persones cegues occitanoparlants a Aran, amb cinc accions concretes:

- a) Traslladar a les empreses desenvolupadores de dispositius intel·ligents el greuge que suposa per a les persones cegues catalanoparlants la insuficient presència del català en els sistemes de reconeixement de veu i lectura de pantalla (parlant i braille) i sol·licitar que s'hi incorpori el català tan aviat com sigui possible.
- b) Fomentar els drets lingüístics de les persones cegues per mitjà de la contractació pública de productes i serveis que integren tecnologia digital, incorporant en els plecs de clàusules administratives i, si escau, en els documents corresponents de formalització dels contractes el requisit que el català sigui present en assistents de veu, lectors de pantalla parlants i sistemes de conversió a la grafia braille.
- c) Garantir la promoció i el desplegament de recursos per a projectes que contribueixin a assegurar la presència del català en els sistemes de reconeixement de veu i lectura de pantalla (parlant i braille), com ara el projecte Aina.
- d) Assegurar que la llengua de configuració per defecte dels dispositius digitals de l'Administració pública catalana sigui el català.
- e) Fer extensius tots els acords d'aquesta Resolució a l'aranès per a les persones cegues occitanoparlants a Aran.

1.2 Mocions

Si les resolucions són iniciatives que tracten aspectes específics o concrets d'una matèria, les mocions es dirigeixen a impulsar aspectes generals de la política del Govern. Aquest semestre se n'han aprovat dues que ens interessa destacar perquè tracten de la política lingüística i l'ús social del català.

[Moció 149/XIV](#), de 6 d'octubre, del Parlament de Catalunya, sobre l'impuls de la política lingüística (núm. tram. 302-00191/13) (BOPC, núm. 403, 11.10.2023, p. 10).

El Parlament rebutja l'última ingerència judicial del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) contra el model educatiu català i l'escola catalana; constata la necessitat d'un pacte nacional per la llengua per reimpulsar la llengua catalana, i es compromet a tenir un ple monogràfic sobre la llengua quan estiguin establertes les bases d'aquest pacte nacional. I, a la part dispositiva de la Moció, insta el Govern a emprendre nou actuacions:

- a) Redactar el pla pluriennal de política lingüística a fi d'establir les línies de treball per als propers anys i executar els acords que sorgeixin del Pacte nacional per la llengua, i també treballar per elaborar el pla integral per a l'occità a Aran i a Catalunya, tenint en compte la vehicularitat de l'occità en l'ensenyament, i fer-ho coordinadament amb el Consell General d'Aran i la resta d'institucions i entitats socials implicades.
- b) Atendre l'increment de la demanda d'ensenyament i acreditació del català d'una manera conjunta i acordada amb els altres agents institucionals públics i privats.

- c) Garantir l'ús del català en totes les administracions públiques i dur a terme accions estratègiques i transversals de política lingüística des de tots els departaments de la Generalitat d'una manera transversal, democràtica i transparent.
- d) Dur a terme les noves actuacions que es derivin del Pla nacional del llibre i la lectura i consolidar i ampliar el programa "Lletres compartides" amb la incorporació de més territoris de parla catalana.
- e) Reforçar la xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior amb la incorporació de nous lectorats i càtedres de català.
- f) Ampliar el catàleg de pel·lícules doblades i subtitulades en català a les plataformes digitals de continguts audiovisuals i als cinemes, fomentar i consolidar nous referents en la creació de contingut i blindar els avenços que s'assoleixin.
- g) Treballar amb l'objectiu que el català tingui una presència més gran en l'àmbit dels jocs i els videojocs i en altres plataformes interactives d'oci, sempre que compleixin les condicions necessàries.
- h) Aprofundir en l'acció per millorar les dades d'ús del català en la justícia, posant a disposició dels òrgans judicials els mitjans necessaris per assolir aquest objectiu, i posar èmfasi en les mesures d'aplicació de la Resolució 618/XII del Parlament de Catalunya, sobre l'ús del català en l'Administració de justícia.
- i) Incrementar la dotació de recursos financers, humans i logístics per a les aules d'acollida i el suport lingüístic i social i garantir que no queda cap alumne de procedència estrangera sense rebre l'atenció necessària, amb l'objectiu de reforçar el paper del català com a eina de cohesió social. [Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 73, 21.07.2022, p. 3).

[Moció 167/XIV](#), de 24 de novembre, del Parlament de Catalunya, sobre l'ús social del català (tram. 302-00214/13) (BOPC, núm. 444, 29.11.2022, p. 17).

El text constata la urgència de convocar un ple monogràfic sobre el català quan s'hagin establert les bases del Pacte nacional per la llengua i no més enllà d'un termini de tres mesos. També insta el Govern a:

a) Presentar-li, en tres mesos, el pla sistematitzat d'impuls de l'ús social del català que es desprèn del Pacte nacional per la llengua, amb el pressupost i el calendari d'aplicació corresponents. Aquest pla ha d'incloure les mesures per reduir dèficits d'ús o de presència del català en els sectors empresarial i tecnològic, el lleure, l'esport, la cultura, l'assistència sanitària i de cures, la justícia, els drets socials, la comunicació i l'interior, i les destinades a garantir, en tot l'àmbit educatiu, l'aprenentatge del català per part de totes les persones que viuen o treballen a Catalunya i no el tenen com a llengua pròpia, tant en l'educació formal com en l'educació no formal, i garantir espais d'ús social informal per a nous parlants.

El pla ha d'incloure l'increment dels recursos per millorar l'accés a les formacions en l'aprenentatge del català impulsades per la Generalitat, tant en el Consorci per a la Normalització Lingüística com en altres espais, i la coordinació, amb el món empresarial, de la flexibilitat horària per poder accedir a aquestes formacions, amb l'objectiu d'afavorir la igualtat d'oportunitats. Així mateix, el pla ha de donar importància a la incorporació de la formació i la sensibilització en els graus de mestre d'educació infantil i primària i en el màster de formació del professorat de secundària.

b) Presentar-li, en el mateix termini del punt 1, el pla sistematitzat, calendaritzat i pressupostat d'implantació real del català a les escoles, els instituts i l'educació postobligatòria, en tots els seus àmbits, com ara recursos digitals a l'aula, activitats extraescolars, servei de menjador, personal de consergeria i personal de neteja, després que se n'ha constatat una davallada en l'ús, tal com ha reconegut el Govern. Tot això inclou:

1r. La formació del professorat, d'una manera generalitzada, en conscienciació lingüística, sociolingüística, immersió lingüística o ensenyament de llengües minoritzades en contextos multilingües, entre d'altres, per tal que mestres i professors puguin esdevenir part activa en el procés de fer accessible el català i el seu ús social a tots els alumnes, com a dret bàsic i com a eina d'igualtat d'oportunitats i cohesió social.

2n. La reactivació, l'actualització i la dotació dels plans educatius d'entorn basats en el binomi llengua catalana - cohesió social, i motor de l'ús del català en els àmbits extraescolars i d'activitats complementàries, i també en l'àmbit de tota la comunitat educativa, de manera que es vinculi l'ús social de la llengua catalana a l'experiència inclusiva, antiracista i de construcció comunitària.

3r. La responsabilització del cos d'inspecció en la tasca de suport i acompanyament a la garantia d'ús del català com a llengua vehicular, i en l'aplicació correcta de la metodologia d'immersió i d'escola catalana.

c) Fer les gestions necessàries davant del Govern de l'Estat perquè:

1r. Tenint en compte els beneficis i el reconeixement que comportarà, compleixi els seus compromisos amb relació a la promoció de la llengua catalana i tramiti formalment l'oficialitat del català a la Unió Europea.

2n. Reprengui la traducció i l'edició del BOE en català i n'assumeixi íntegrament el cost en reconeixement del plurilingüisme establert en la legislació constitucional.

3r. Modifiqui la Llei general de comunicació audiovisual perquè no perjudiqui les llengües oficials a l'Estat altres que el castellà.

d) Garantir amb mesures organitzatives i pedagògiques validades pel Departament d'Educació la protecció del dret dels alumnes a rebre l'ensenyament en català als centres i grups en què sentències, interlocutòries o resolucions judicials l'han posat en risc malgrat el que estableixen la Llei 8/2022, del 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari, i el Decret llei 6/2022, del 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius.

[Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 87, 24.11.2022, p. 83).

2 Iniciatives parlamentàries de control de l'acció política i de govern

Els canals principals per demanar al Govern que reti comptes i faciliti informació sobre la seva actuació són les preguntes parlamentàries. Són les vies de control més recurrents, l'essència de la democràcia, i permeten als grups parlamentaris demanar explicacions sobre una determinada qüestió.

2.1 Preguntes orals al president a respondre en el Ple

Aquestes preguntes es debaten al Ple, durant la sessió de control al Govern, i permeten al president oferir explicacions de la seva actuació sobre qüestions d'actualitat política. Del segon semestre de 2022 en sobresurten dues sobre el model d'escola catalana i la presentació del català i sobre l'ús sociolingüístic dels joves.

[Pregunta sobre els consensos polítics en defensa del model d'escola catalana i la presència del català a l'escola arran del reconeixement de la inaplicabilitat de la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya](#), de 6 de juliol (núm. tram. 317-00191/13) (BOPC, núm. 356, 12.07.2022, p. 96).

El president de la Generalitat destaca que és el Parlament qui ha de legislar sobre el tractament de les llengües a l'escola, no els tribunals, quan respon la pregunta del Grup d'Esquerra Republicana sobre el nou marc legal per protegir el català a l'escola. [Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 70, 06.07.2022, p. 38).

[Pregunta sobre la confiança amb què compten el president i el Govern per part del Parlament](#), de 23 de novembre (núm. tram. 317-00233/13) (BOPC, núm. 443, 29.11.2022, p. 57).

El Grup de JxCat pregunta sobre el retrocés del català que revela [l'enquesta de l'Ajuntament de Barcelona](#) sobre l'ús social del català entre els joves i reclama un ple monogràfic i una cimera de tots els grups parlamentaris per abordar la situació. Amb relació a això, el president recorda que el Govern treballa amb projectes diversos per millorar-ne el coneixement i l'ús social, en especial dins l'àmbit audiovisual per potenciar la indústria

audiovisual en català. Fa quaranta anys es va apostar per TV3 i ara s'aposta per l'audiovisual en tots els altres formats i pantalles. [Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 86, 23.11.2022, p. 35).

2.2 Preguntes orals al Govern a respondre en el Ple

També en cada sessió de control al Govern dels plens els consellers donen explicacions de la seva actuació responnent les preguntes dels grups. Tracten també de temes de l'actualitat política relacionats amb la llengua, i aquest semestre han abordat les cent mesures d'impuls del català sobretot, però també del món digital en català, el paper de les plataformes per promoure el català, la universitat en català i en especial el programa Erasmus Plus.

[Pregunta sobre les polítiques digitals en català](#), de 6 de juliol (núm. tram. 310-00331/13) (BOPC, núm. 356, 12.07.2022, p. 22).

JxCat pregunta què fa el Govern per prestigiar el català i mantenir-lo viu com a llengua d'ús habitual en el món digital. Demana potenciar l'ús del català en aquest entorn, sobretot perquè infants i joves consumeixen continguts digitals d'entreteniment aprenentatge, i perquè una llengua es manté viva quan s'usa en tots els espais i situacions, inclòs l'entorn digital.

El català ha d'estar present també en els dispositius digitals, i el conseller d'aquest àmbit explica les noves eines del Govern, com el projecte Aina, i destaca que el país necessita una campanya per promoure dispositius digitals configurats en català. [Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 70, 06.07.2022, p. 10).

[Pregunta sobre el català a les plataformes](#), de 5 d'octubre (núm. tram. 310-00365/13) (BOPC, núm. 402, 11.10.2022, p. 27).

El Grup d'ERC pregunta sobre la promoció de la llengua catalana amb els títols doblats al català a les grans plataformes (Netflix, Disney+, Amazon Prime, Filmin i Rakuten), i la consellera de Cultura diu que el Govern vol que les plataformes aprofitin els doblatges de TV3 i les subtítolacions i que doblin i subtitulin. També calendaritza els treballs del Pacte nacional per la llengua. Des de febrer fins a finals de setembre ha tingut lloc la fase participativa, amb més de 2.500 participants a les activitats, 311 aportacions i més de 3.000 propostes concretes, que permetran al Consell Social de la Llengua Catalana fer recomanacions, que al seu torn es consensuaran amb els partits entre gener i març de 2023, quan es podrà signar el pacte. I tanca l'explicació amb la frase següent: "Del català, parlem-ne avui per parlar-lo demà." [Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 77, 05.10.2022, p. 13).

[Pregunta sobre la política lingüística a la universitat](#), de 19 d'octubre (núm. tram. 310-00367/13) (BOPC, núm. 414, 25.10.2022, p. 21).

El Grup Mixt pregunta sobre la continuïtat de la política lingüística a la universitat, i el conseller d'Universitats confirma que es manté el Pla d'enfortiment de la llengua catalana a les universitats perquè el català sigui la llengua vehicular com a llengua pròpia, però sense menystenir cap altra llengua, ja que les llengües del món estan en l'àmbit de la universitat com un fet nuclear de la vida universitària. Ressalta que s'han endegat polítiques d'enfortiment de la llengua catalana i recorda que els protocols del Pla d'enfortiment de la llengua catalana a la universitat fixen que la llengua de docència sigui coneguda pels estudiants quan es matriculen i en cada moment. [Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 79, 19.10.2022, p. 54).

[Pregunta sobre el reconeixement del català en el programa Erasmus Plus](#), de 9 de novembre (núm. tram. 310-00389/13) (BOPC, núm. 431, 15.11.2022, p. 53).

JxCat pregunta quines accions impulsa el Govern per aconseguir l'oficialitat del català a l'Erasmus dins del Pla d'enfortiment del català, i el conseller respon que el pla preveu la incorporació de la llengua catalana en el programa Erasmus Plus. Fixa el 2023 com l'any d'assoliment d'aquest resultat, com tantes altres llengües figuren en aquest programa d'acollida d'estudiants estrangers que viatgen a universitats de tota la Unió. Explica que estan en converses amb el Servei Espanyol per a la Internacionalització de l'Educació perquè el català, primer, s'incorpori a la plataforma en l'acreditació de coneixements lingüístics per anar a una universitat

d'acollida i, segon, sigui una llengua incorporada de ple en el programa. [Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 83, 09.11.2022, p. 23).

[Pregunta sobre les cent mesures d'impuls del català](#), de 19 de desembre (núm. tram. 310-00430/13) (BOPC, núm. 465, 29.12.2022, p. 26).

JxCat pregunta sobre les cent mesures per revertir la situació crítica del català fetes públiques el 29 de novembre (80 per al català i 20 per a l'aranès i la llengua de signes), i sobre aquest tema demana al Govern que convoqui una cimera de partits i el ple monogràfic.

La consellera de Cultura recorda els tres mandats de la [Resolució 482/XIV](#): en breu, promoure el pacte nacional, encarregar una recerca universitària per diagnosticar el coneixement i els usos de la llengua catalana en diversos àmbits socials, i reforçar les mesures per millorar l'accessibilitat a l'aprenentatge de la llengua catalana i la seva disponibilitat en tots els àmbits. Explica que el febrer passat ja es va presentar un diagnòstic sobre la llengua i les cent mesures de la Comissió Tècnica de Política Lingüística que han posicionat la llengua catalana al centre de totes les polítiques. I afegeix que el Govern revisarà, cada tres mesos, com avancen aquestes cent mesures. [Substanciació](#) (DSPC-P, núm. 92, 21.12.2022, p. 19).

2.3 Preguntes escrites

Ara ens interessa posar la mirada en les preguntes amb resposta escrita, perquè són l'eina de control més emprada pels grups per rebre explicacions sobre una determinada qüestió. A banda del debat al Ple de les preguntes orals, les escrites recullen molta informació que es publica al Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya (BOPC). I aquest semestre se n'han plantejat moltes sobre la llengua. Per afavorir-ne una lectura ordenada, algunes les hem agrupat per temàtiques:

[Preguntes sobre el pressupost destinat a l'Acadèmia de Montpeller per a la promoció i la defensa del català i a l'Oficina Pública de la Llengua Catalana](#), de 23 de juny (núm. tram. 314-11873/13 a 314-11875/13) (BOPC, núm. 350, 05.07.2022, p. 61).

Vox fa tres preguntes sobre el pressupost que destinarà el Departament de Cultura a l'Acadèmia de Montpeller per promocionar i defensar la llengua catalana i per finançar l'Oficina Pública de la Llengua Catalana. [Resposta del Govern](#) (BOPC, núm. 381, 14.09.2022, p. 289).

[Preguntes sobre la denúncia al telèfon 112 per la no disposició de la carta en català en un restaurant](#), de 13 de juliol (núm. tram. 314-12012/13 i 314-12013/13) (BOPC, núm. 368, 26.07.2022, p. 133).

Ciudadans s'interessa sobre una denúncia d'un ciutadà al Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 perquè un restaurant no disposava de la carta en català, i també pregunta sobre els protocols del Centre per detectar els avisos d'emergència falsos. [Resposta del Govern](#) (BOPC, núm. 426, 09.11.2022, p. 28).

[Preguntes sobre el Pacte nacional per la llengua](#), de 25 de juliol (núm. tram. 314-12157/13 a 314-12173/13) (BOPC, núm. 381, 14.09.2022, p. 315).

Vox formula una bateria de preguntes sobre el Pacte nacional per la llengua per saber quants recursos ha destinat la Generalitat a finançar el seu procés participatiu i la seva pàgina web i sobre el finançament del conjunt d'actes de presentació organitzats en diferents municipis. [Resposta del Govern](#) (BOPC, núm. 426, 09.11.2022, p. 31).

[Pregunta sobre el finançament de la jornada "El català, reptes i propostes. El futur de la llengua àmbit per àmbit"](#), de 25 de juliol (núm. tram. 314-12174/13) (BOPC 381, de 14.09.2022, p. 321).

Vox pregunta quant ha costat la jornada "El català, reptes i propostes. El futur de la llengua àmbit per àmbit", que va tenir lloc el maig de 2022. [Resposta del Govern](#) (BOPC, núm. 426, 09.11.2022, p. 35).

[Preguntes sobre La Bressola](#), de 21 de setembre (núm. tram. 314-12325/13 i 314-12326/13) (BOPC, núm. 402, 11.10.2022, p. 98).

Vox s'interessa pel cost de la visita de la consellera de la Presidència a la inauguració institucional del Col·legi La Bressola - Mas Rosselló, de Canet de Rosselló, i les subvencions que ha rebut l'Associació d'Amics de la Bressola. [Respostes del Govern](#) (BOPC, núm. 437, 22.11.2022, p. 26).

[Preguntes sobre subvencions de projectes audiovisuals en català](#), de 27 de setembre (núm. tram. 314-12413/13 a 314-12415/15) (BOPC, núm. 402, 11.10.2022, p. 140).

Vox vol saber el pressupost que ha destinat el Departament de Cultura a subvencionar projectes audiovisuals en català. A més, també planteja dues preguntes sobre projectes concrets que vinculen la llengua catalana amb el món digital: el projecte Aina i el projecte Catvers. [Respostes del Govern](#) (BOPC, núm. 449, 07.12.2022, p. 32).

[Pregunta sobre els indicadors donats als centres educatius perquè puguin actualitzar llurs projectes lingüístics](#), de 27 de setembre (núm. tram. 314-12471/13) (BOPC, núm. 402, 11.10.2022, p. 184).

El Grup Socialistes i Units per Avançar pregunta sobre la disposició addicional segona del Decret Llei 6/2022, de 30 de maig, que fixa els criteris dels projectes lingüístics dels centres educatius i estableix que "el departament competent en matèria d'educació ha de facilitar l'assessorament que li sol·licitin els centres educatius en el procés d'elaboració, aprovació i, si s'escau, revisió dels projectes educatius, així com en la presa de decisions que puguin afectar-los de forma rellevant". El Grup pregunta quins indicadors, si és el cas, ha proporcionat el Departament als centres perquè puguin actualitzar els projectes lingüístics, sobre els usos sociolingüístics de les llengües al territori, o altres. Pendent de resposta del Govern.

[Preguntes sobre la promoció del català a l'àmbit sanitari](#), de 5 d'octubre (núm. tram. 314-12511/13 a 314-12517/13) (BOPC, núm. 408, 19.10.2022, p. 58).

Vox vol conèixer la promoció del català dins de l'àmbit sanitari i s'interessa per les qüestions següents: els cursos de formació per promocionar el català en l'àmbit sanitari; quant ha destinat l'Institut Català de la Salut (ICS) al curs Parla.cat; els tallers de sensibilització lingüística per a professionals sanitaris de l'ICS i del Servei d'Emergències Mèdiques (SEM) i el seu règim d'assistència; els cursos d'acollida lingüística per al personal sanitari resident i el règim d'assistència als cursos d'acollida lingüística per als professionals sanitaris de l'ICS i el SEM, o els cursos de català per a auxiliars geriàtrics. [Resposta del Govern](#) (BOPC 558, de 25.04.2023, p. 38).

[Pregunta sobre la despesa del Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca el 2022 i el 2023](#), de 6 d'octubre (núm. tram. 314-12534/13) (BOPC, núm. 408, 19.10.2022, p. 72).

Vox pregunta per les mesures relatives al Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca. La resposta del Govern (BOPC, núm. 458, 20.12.2022, p. 53) recorda que aquest pla, aprovat per la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya el maig de 2022, és fruit d'un gran acord per reforçar el català en el món acadèmic i de la recerca, i exposa els objectius i actuacions a desenvolupar. [Respostes del Govern](#) (BOPC, núm. 458, 20.12.2022, p. 53).

[Preguntes sobre les llengües oficials en l'àmbit del consum](#), de 27 d'octubre (núm. tram. 314-12771/13 a 314-12774/13) (BOPC, núm. 426, 09.11.2022, p. 73).

El Grup Mixt planteja quatre preguntes sobre l'atenció als consumidors en l'activitat comercial i la prestació de serveis en les llengües oficials a Catalunya (català, castellà, aranès) des que va entrar en vigor la Llei 18/2017, de comerç, serveis i fires. Concretament pregunta quantes queixes han presentat els consumidors perquè no els han atès en qualsevol de les llengües oficials; quants apercebiments ha enviat el Govern per possible vulneració en atendre els consumidors quan s'expressen en qualsevol de les llengües oficials; quantes infraccions s'ha decretat i quantes sancions s'han imposat en aquests casos. [Respostes del Govern](#) (BOPC, núm. 481, 31.01.2023, p. 47).

[Pregunta sobre les mesures previstes per al compliment de la Llei 22/2010, del codi de consum, amb relació a l'etiquetatge dels productes en català](#), de 9 de novembre (núm. tram. 314-12920/13) (BOPC, núm. 437, 22.11.2022, p. 51).

JxCat pregunta sobre les mesures del Govern per assegurar el compliment de la Llei 22/2010, del codi de consum, per millorar l'etiquetatge dels productes en català, i si sobre l'etiquetatge en català hi ha previstes modificacions del codi de consum. [Resposta del Govern](#) (BOPC, núm. 489, 07.02.2023, p. 100).

[Pregunta sobre la promoció de les empreses farmacèutiques que comercialitzen productes amb els prospectes en català](#), de 21 de novembre (núm. tram. 314-13060/13) (BOPC, núm. 449, 07.12.2022, p. 47).

El diputat no adscrit pregunta si el Govern té la intenció de promocionar les empreses farmacèutiques que comercialitzen productes amb prospectes en català. [Resposta del Govern](#) (BOPC, núm. 489, 07.02.2023, p. 101).

[Pregunta sobre la bonificació fiscal per a empreses que contracten catalanoparlants](#), de 21 de novembre (núm. tram. 314-13061/13) (BOPC, núm. 449, 07.12.2022, p. 48).

El diputat no adscrit pregunta sobre la intenció del Govern de bonificar fiscalment empreses que contractin catalanoparlants. [Resposta del Govern](#) (BOPC, núm. 489, 07.02.2023, p. 101).

[Pregunta sobre el nombre d'expedients sancionadors oberts per l'Agència Catalana del Consum a comerços que no retolen en català](#), de 18 de novembre (núm. tram. 314-13069/13) (BOPC, núm. 449, 07.12.2022, p. 52).

El diputat no adscrit pregunta sobre quants expedients sancionadors a comerços va obrir l'Agència Catalana de Consum per no retolar en català i quant va recaptar el Govern amb les multes lingüístiques entre els anys 2019, 2020 i 2021. [Resposta del Govern](#) (BOPC, núm. 489, 07.02.2023, p. 102).

2.4 Sol·licituds d'informació i documentació

L'accés a la informació és un dret dels diputats a obtenir informació respecte de l'Administració de la Generalitat i a obtenir còpies de documents que forma part del *ius in officium* dels diputats. Forma part de la funció representativa i parlamentària dels diputats i està estretament vinculat amb la funció de controlar el Govern. Aquest semestre s'han tramitat més d'un centenar de sol·licituds d'informació i documentació relacionades, majoritàriament, amb els projectes lingüístics dels centres educatius i l'idioma vehicular de diferents matèries impartides. Però els grups també han demanat informació sobre altres conceptes relacionats amb la llengua, com ara la campanya sobre el català a internet.

Sol·licitud d'una còpia del contracte de l'anunci publicitari "It's time the Internet speaks Catalan" (núm. tram. 320-01567/13). Grup de Vox.

Sol·licitud d'una còpia de les factures generades arran del contracte de l'anunci publicitari "It's time the Internet speaks Catalan" (núm. tram. 320-01568/13). Grup de Vox.

Sol·licituds de còpies del projecte lingüístic de diferents centres educatius, escoles, instituts i centres d'adults (320-01671/13 a 320-01740/13). Grup de Ciutadans.

Sol·licituds de l'horari setmanal del primer trimestre del curs 2022-2023 per a cada curs de diferents centres educatius, amb les matèries impartides i l'idioma vehicular de cadascuna (320-01742/13 a 320-01811/13). Grup de Ciutadans.

Sol·licitud d'una còpia del pressupost del Servei de Foment del Català a l'Audiovisual (núm. tram. 320-01847/13). Grup de Vox.

Sol·licitud d'una còpia del document de despesa del Departament de Cultura per al doblatge de pel·lícules al català el 2022 (núm. tram. 320-01848/13). Grup de Vox.

Sol·licitud d'una còpia del document de despesa del Consorci per a la Normalització Lingüística per al finançament dels cursos de català (núm. tram. 320-01849/13). Grup de Vox.

Sol·licitud d'una còpia de la documentació relativa a les entitats sense ànim de lucre beneficiàries dels ajuts per al foment del català convocats per la Secretaria de Política Lingüística el 2022 (núm. tram. 320-01850/13). Grup de Vox.

Sol·licitud d'una còpia del Pla d'increment de capacitat lingüística dels professionals de la salut de l'Institut Català de la Salut (núm. tram. 320-01881/13). Grup de Vox.

3 Altres iniciatives

En aquest darrer bloc de la crònica, hi comentem les tramitacions parlamentàries que queden al marge dels procediments legislatius i les funcions d'impuls i control, quan tracten de la normalització de l'ús social de la llengua. Sovint consisteixen en informes específics o compareixences.

En el període d'anàlisi d'aquesta crònica, la temàtica lingüística de l'activitat parlamentària s'ha completat amb la tramitació de compareixences i sessions informatives. Una de destacada és la del secretari de Política Lingüística per explicar l'informe "Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana".

3.1 Compareixences

Ens interessa destacar aquí diverses compareixences que han tingut lloc a la Comissió parlamentària de Cultura sobre la situació de l'elaboració del Pacte nacional per la llengua, el català a la justícia o la situació de la llengua occitana a Catalunya.

[Compareixença del secretari de Política Lingüística davant la Comissió de Cultura per explicar l'informe "Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana"](#), de 21 de setembre (núm. tram. 357-00405/13) (BOPC, núm. 279, 05.04.2022, p. 38).

El català es troba en una situació diversa que no és la mateixa a tots els territoris; complexa, perquè no ve tot només d'una sola font; i delicada, però que es pot corregir amb un gran acord de país per assolir el Pacte nacional per la llengua que es troba en un estadi avançat de discussió. El secretari comenta les quatre fases per elaborar-lo. Dins de la primera, de preparació, s'ha fet l'informe sobre la situació de la llengua que ha proporcionat suport al desenvolupament de les polítiques per millorar la situació i que neix de la preocupació davant dades que alerten sobre l'evolució de la llengua catalana en un context de canvis tecnològics i socials. La segona fase és el procés participatiu multicanal que entre febrer i setembre de 2022 ha recollit més de 300 aportacions. La tercera consisteix en l'elaboració de l'acord amb el treball del Consell Social de la Llengua. I, finalment, la quarta serà la presentació i signatura del pacte, prevista entre gener i març del 2023.

La intervenció posa en relleu els punts més destacats de l'informe. [Substanciació](#) (DSPC-C, núm. 407, 21.09.2022).

[Compareixença d'una representació de Plataforma per la Llengua davant la Comissió de Justícia per informar sobre la situació del català en l'àmbit de la justícia](#), de 22 de setembre (núm. tram. 357-00238/13) (BOPC, núm. 245, 24.02.2022, p. 6).

S'ofereix una perspectiva breu sobre la situació del català a la justícia i diferencia entre la llengua fora de l'àmbit professional i la llengua en l'àmbit professional dels advocats. Exposa diverses constatacions extretes d'una enquesta feta a uns vuit-cents professionals de l'advocacia per conèixer el nivell d'ús del català en els procediments judicials per part dels advocats, avaluar els frens a aquest ús del català i també identificar oportunitats per incrementar la presència del català en aquest àmbit. [Substanciació](#) (DSPC-C, núm. 410, 22.09.2022).

[Compareixença d'una representació de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana davant la Comissió de Cultura per a informar sobre les iniciatives, les voluntats i les necessitats del sector editorial](#), de 26 d'octubre (núm. tram. 357-00292/13) (BOPC, núm. 256, 09.03.2022, p. 119).

Aquesta intervenció destaca punts de vista consensuats amb dues entitats representatives del món del llibre com són el PEN Català i l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya, i entre molts temes explica que un de cada tres llibres dels que es compren a Catalunya són en català. [Substanciació](#) (DSPC-C, núm. 434, 26.10.2022). Pendent de publicar.

[Compareixença del president de l'Institut d'Estudis Aranesos - Acadèmia Aranesa de la Llengua Occitana davant la Comissió de Cultura per a informar sobre la situació de la llengua occitana a Catalunya](#), de 16 de novembre (núm. tram. 357-00404/13) (BOPC, núm. 279, 05.04.2022, p. 38).

Substanciació (DSPC-C, núm. 464, 16.11.2022). Pendent de publicar.

[Compareixença de Jordi Suïls i Subirà, coordinador del Consell Consultiu de l'Aranès, filòleg i professor de la Universitat de Lleida, davant la Comissió de Cultura per a informar sobre la situació de l'aranès](#), de 16 de novembre (núm. tram. 357-00406/13) (BOPC, núm. 279, 05.04.2022, p. 38).

Substanciació (DSPC-C, núm. 464, 16.11.2022). Pendent de publicar.

[Compareixença de Verònica Barès Moga, tècnica de política lingüística del Consell General d'Aran, davant la Comissió de Cultura per a informar sobre la situació de l'aranès](#), de 16 de novembre (núm. tram. 357-00407/13) (BOPC, núm. 279, 05.04.2022, p. 38).

Substanciació (DSPC-C, núm. 464, de 16.11.2022). Pendent de publicar.

[Compareixença de la vicepresidenta segona d'Òmnium Cultural davant la Comissió de Cultura per a informar sobre el Pacte nacional per la llengua](#), de 30 de novembre (núm. tram. 357-00755/13) (BOPC, núm. 394, 29.09.2022, p. 11).

Òmnium Cultural dona la seva visió sobre el Pacte nacional per la llengua i, en general, sobre la situació de l'ús social de la llengua. En aquest sentit, assenyala quins haurien de ser àmbits prioritaris d'actuació per revertir la situació. Substanciació (DSPC-C, núm. 484, 30.11.2022). Pendent de publicar.

[Compareixença de Miquel Àngel Pradilla Cardona, catedràtic de sociolingüística de la Universitat Rovira i Virgili, davant la Comissió de Cultura per a informar sobre el Pacte nacional per la llengua](#), de 30 de novembre (núm. tram. 357-00756/13) (BOPC, núm. 394, 29.09.2022, p. 12).

Defensa la necessitat d'una nova política lingüística, de tipus multinivell, des de dalt i també des de baix, per empoderar la societat civil i fer-la corresponsable del fet que la seva actuació és determinant per defensar la llengua catalana (DSPC-C, núm. 484, 30.11.2022) Pendent de publicar.

3.2 Medalles d'Honor del Parlament

El 8 de setembre es van lliurar les medalles d'Honor del Parlament. Aquesta màxima distinció es va concedir a quatre persones que han contribuït a prestigiar la llengua catalana i a normalitzar-ne l'ús. D'una banda, els músics Núria Feliu i Pau Riba, per la seva contribució a través de la música, i, de l'altra, els pedagogs ideòlegs del sistema d'immersió lingüística a l'escola, Joaquim Arenas i Margarida Muset, que van ser els primers responsables del Servei d'Ensenyament del Català que van impulsar els programes d'immersió lingüística des dels anys vuitanta.